

Všetky práva vyhradené.

Autor kópie: Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU v Nitre

Ovocinár — začiatok

VIKTOR BUCHTA

So 41 vyobrazeniami.

Nákladom Slovenskej ovocinárskej spoločnosti v Bratislave

O B S A H

Úvod	5
Voľba druhov a sort	7
Ovocný sortiment pre Slovensko	8
Voľba a získanie potrebných stromkov	21
Vlastnosti dobrého stromčeka	28
Kde sadiť ovocné stromky	29
Na akú diaľku sadiť	30
Sadenie ovocných stromkov	31
Kôl a príviazanie stromčeka	35
Rez koruny	36
Ošetrovanie zasadených stromčekov	38
„ rodiačich ovocných stromov	41
Obrábanie pôdy pod ovocnými stromami	52
Hnojenie ovocných stromov	53
Doslov	65

Alejšové a okrasné stromy ozdobné kríky a ihličiny

v prvotriednej akosti ponúka

JOZEF MAZÁNEK

veľ'kozávod školkársky

JIČÍN - SOUDNÁ

Podmienky pre pestovanie ovocia.

Pri pestovaní ovocia vo väčšom treba brať do úvahy rozličné podmienky pestovania.

Hlavné podmienky sú: podnebie (klíma), poloha a pôda.

Vedľajšie podmienky: voda, hnoj, práca, speňaženie.

Každý druh ovocia má svoje požiadavky na tieto podmienky, ku ktorým pri pestovaní ovocia sa treba bezpodmienečne prispôbiť, keď chceme so zdarom ovocináriť.

Keď chceme založiť ovocný sad, alebo zasadiť čo len jeden ovocný stromček, musíme si uvedomiť, že túto prácu nerobíme len na jeden rok, ale na viac rokov, na niekoľko desaťročí, ba niekedy až na viac ľudských pokolení. Preto všetky práce, spojené so sadením ovocných stromčekov, treba robiť s najväčšou svedomitosťou, lebo každá chyba, naoko síce malá, môže mať za následok, že strom nebude rodiť, čo, pravda, zbadáme až o viac rokov, čím môžeme utrpieť veľkú škodu.

Aby sme sa takýchto chýb nedopúšťali, pri sadení treba brať do ohľadu všetky okolnosti, ktoré majú vplyv na riadny vývin a plodnosť stromu.

Voľba druhov a sort.

Od výberu druhov závisí veľmi mnoho, preto treba si počínať veľmi opatrne.

Aké druhy máme sadiť? O tom sa najlepšie presvedčíme, keď sa obzrieme v mieste a okolí, kde chceme sadiť.

Aké sorty sadiť? Pri výbere sort treba pokračovať taktiež, nakoľko je to možné. Pri väčších výsadbách stačí sadiť z jedného druhu 4—6 sort. V domácich záhradkách sadíme rozličné druhy a z každého viac sort, aby bola domácnosť zaopatrená po celý rok čerstvým ovocím. Niektoré kraje majú svoje **miestne výborné sorty**, preto kde takéto sú, tam treba ich aj naďalej pestovať. Vo všetkých ostatných prípadoch odporúčam sadiť sorty, prijaté do ovocného sortimentu.

Do tohto sortimentu boli prijaté sorty, ktorým sa u nás dosiaľ najlepšie darí a od ktorých možno očakávať s najväčšou pravdepodobnosťou dobré výsledky.

Slovensko sme rozdelili na tri **ovocinárske oblasti**, a to na I. južnú, II. strednú a III. severnú oblasť.

I. Južná oblasť ovocinárska pozostáva z týchto okresov: Bratislava, Dunajská Streda, Feleďince, Komárno, Malacky, Modra, Parkan, Skalica, Stará Ďala, Šamorín, Tornaľa, Želiezovce.

II. Stredná oblasť ovocinárska je najväčšia, ale aj najdôležitejšia pre ovocinárstvo. Patria do nej okresy: Banská Bystrica, Banská Štiav-

nica, Bánovce nad Bebravou, Galanta, Giraltovec, Hlohovec, Humenné, Ilava, Košice, Kráľovský Chlumeč, Kremnica, Krupina, Levícce, Lučenec, Michalovce, Myjava, Modrý Kameň, Moldava nad Bodvou, Nitra, Nová Baňa, Nové Mesto nad Váhom, Nové Zámky, Piešťany, Považská Bystrica, Prešov, Prievidza, Púchov, Revúca, Rimavská Sobota, Rožňava, Sabinov, Senica, Sobrance, Šaľa, Topoľčany, Trebišov, Trenčín, Trnava, Veľké Kapušany, Vranov nad Topľou, Vráble, Zlaté Moravce, Zvolen.

III. Severná oblasť ovocinárska má okresy: Bardejov, Brezno nad Hronom, Čadca, Dolný Kubín, Gelnica, Kežmarok, Kysucké Nové Mesto, Levoča, Liptovský Sv. Mikuláš, Medzilaborce, Námestovo, Poprad, Ružomberok, Snina, Spišská Nová Ves, Spišská Stará Ves, Stará Ľubovňa, Stropkov, Trstená, Turčiansky Sv. Martin, Veľká Bytča, Žilina.

Ovocný sortiment pre Slovensko

je tento:

J a b l k á:

a) Hlavné sorty:

Parména zlatá zimná pre oblasť II. a III. Akosť: I. až výborná I.-triedna stolová, trzná a hospodárska. Zreje od novembra do mája, často vydrží do nového.

Jonathan pre oblasť II. Akosť: I. až výborná I.-triedna stolová, trzná a hospodárska. Zreje od novembra do mája, často vydrží do nového.

Obraz 1. Parména zlatá zimná, vysokokmenná dva roky po zasadení. Fotografoval 11. októbra 1942. Vlado Mačejek v záhrade predsedu Odbočky Slovenskej ovocinárskej spoločnosti Štefana Zátúreckého v Sliach kúpeľoch. Mladý stromček silného zdravého vzrastu, ktorý už : zarodil. Táto sorta začína zavčasu rodiť, niekedy už i v školke. Nehodí sa však do teplých suchých krajov, preto pozor, sadiť ju len tam, kde klimatické a pôdne podmienky jej vyhovujú.

Kanadská reneta pre oblasť II. Akosť: I.-triedna stolová a hospodárska, výborná I.-triedna tržná. Zreje od decembra do marca.

Parkerovo pre oblasť II. a III. Akosť: I.-II.-triedna stolová, tržná a hospodárska. Zreje od januára do apríla.

Boskoopské pre oblasť II. Akosť: I.-triedna tržná a hospodárska, I.-II.-triedna stolová. Zreje od januára do marca.

Baumannova reneta pre oblasť I., II. a III. Akosť: I.-triedna tržná a hospodárska II.-III.-triedna stolová. Zreje od januára do apríla.

Solivarské (Soľnohradské, Šóvári) pre oblasť II. a III. Má viac variet, najznámejšie sú: S. najlepšie, S. beregské, S. zoravové. Akosť: I.-triedna tržná a hospodárska, I. a II.-triedna stolová. Niektoré semenáče sú veru len III.-triedne stolové. Zreje od februára do mája.

b) **Vedľajšie sorty:**

Priesvitné (Sklenené) žlté pre oblasť I., II. a III. Akosť: I.-triedna tržná, II.-triedna stolová. Zreje v júli, (v chladných okresoch v auguste); naše najvčasnejšie jablko.

Charlamovski pre oblasť II. a III. Akosť: I.-II.-triedna tržná, II.-III.-triedna stolová. Zreje v auguste (v chladných krajoch až v septembri).

Kardinál pruhovaný pre oblasť I. Akosť: I. až výborná I.-triedna tržná, I.-triedna hospodárska, II.-triedna stolová. Zreje od septembra do októbra.

Ananásová reneta pre oblasť I. a II. Akosť: I. až výborná I.-triedna stolová a hospodárska, I.-II.-triedna tržná. Zreje od novembra do januára.